

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

VIII. De Perjurij Peccato & Pœnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62656)

nibus de futuro non obstantibus, si, quæ sunt de præfenti, subsistant, obligationem statim inducat: etiam si hæc, eiusmodi conditione aliqua postea deficiente, celsit. Quod verum est, etiam si conditiones, quæ tacite insunt, exprimantur; quia huiusmodi conditiones, etiam cum exprimuntur, iuramentum absolutum, non conditionatum efficiunt, l. *Hac verba* 3. ff. de Legat. 1. & l. *Conditiones* 99. ff. de Condit. & demonstr. ut in c. *Quemadmodum* cit. pr. cum eadem Glossa in fine, notat Panormit. n. 2. quia, ut Bartol. in l. *Hac verba* cit. ait, Expressio eorum, quæ ex necessitate tacite insunt, nihil operatur, Sanchez cit. cap. 34. n. 12. & Pirrhing hic, n. 119.

ARTICULUS IX.

De Periurii Peccato & Pœnis.

SUMMARIUM.

96. Juramenti frequens est abusus.
97. Varia acceptio Periurij:
98. In quo Judicii, Venialem:
99. Justitia defectus mortalem culpam continet:
100. Nisi materia sit levis.
101. Hac tamen sepe à gravi peccato non excusat.
102. Periurium propriè sumptum semper in gravi:
103. Secundum multos etiam in levi re est mortale:
104. Quod verum est de Periurio Aferitorio,
105. Non etiam de violatione juramenti Promissorii:
106. Quò Deus, ut testis promissionis presentis,
107. Non etiam futura præstationis, adhibetur:

108. Periuriam in utroque Foro puniuntur.
109. Infamiam nunquam ipsò Jure:
110. Aliquando tamen per sententiam inducit.
111. In Clericos periuros constituta sunt varia pœna,
112. Judicia arbitriò insligenda.
113. Pœna laicorum, in judicio Criminali,
114. Et Civili peierantium.

Iuramentorum, sicut usus creberrimus, sic frequens est abusus, seu usus Periuriorum; cum, invalescente subditorum licentiâ & indulgentiâ Magistratuum, eò ventum sit; ut à multis Divini Numinis testimonium ad cujusque dicti confirmationem, vix ullò veri falsive discrimine ac discretionem, leviter adhiberi: atque insuper habita Religione temerè, & jurari falsum, & juratas privatorum conventiones, pactiõesque publicas violari, videamus, & merito doleamus.

Periurii autem nomen non eandem ^{96.} semper, sed modò patentem latè, modò restrictam habet significationem; primò enim latissimè sumptò ejus nomine venit quodcunque juramentum, non solùm Veritatis, sed Justitiæ quoque, aut Judicii comite destitutum, c. *Tuanas* 11. & c. *Sicut nostra* 27. juxta illud S. Hieronymi, *Sic ista, Veritas, Justitia, aut Judicium, defuerint, nequaquam juramentum erit, sed periurium, in Hieremiæ cap. 4.* Secundò, minùs latè, propriè tamen acceptò eò nomine notatur juramenti promissorii, etiam cum debita reverentia præstiti, temeraria violatio: quam committit, qui post id præstitum, mutata voluntate, non implet id, quod se obligandi & implendi etiam animò, Deòque in testem invocato, promisit, c. *Querelam* 10. & c. *Brevè*

Kk k a

Brevè

Brevi 17. Tertio, strictissime acceptum Perjurii nomen significat mendacium juramentò confirmatum, sive juramentum Assertorium falsum, *can. Quicumque 6. q. 1. can. Ille qui 5. can. Si quis convi-
ctus 7. Sc. 22. q. 5.* Inter quem & præcedentem peccandi modum illud discriminis intercedit; quòd mendacem alicujus rei assertionem juramentò confirmans constituat Deum testem falsitatis: non etiam, qui violat juramentò firmatam promissionem: dummodo iste, cum juraret, habuerit animum id, quod promissit, opere exequendi. Quod si hunc non haberet, falsi testem Deum etiam ipse constitueret, ejus nomine invocato, asserendo, se præstare velle, quod præstandi animo & voluntate caret.

98. Primò modò acceptum Perjurium, si deficiente solo Judicio, hoc est, leviter, nullaque necessitate, aut utilitate exigente vel suadente, verè tamen & sine alterius injuria fiat, venialem culpam plerumque non excedere, Navarri *Manual. cap. 12. num. 13.* Suarez *Lib. 3. de Jurament. cap. 13. à num. 11.* Sanchez *Lib. 3. Moral. cap. 4. n. 35.* & Laiman. *Lib. 4. Tract. 3. cap. 13. n. 11.* & aliorum communis doctrina & ratio est; quòd ejusmodi causa deficiente, Deum in verè & nemini præjudiciosa assertionis testem invocare, gravem Dei irreverentiam plerumque non contineat.

99. Idem perjurium ita latè acceptum, si deficiat in Justitia, & merè assertorium sit, venialem malitiam ferè continet, vel excedit, prout eò commissà in justitia gravis est, aut levis; ut v.g. occulti delicti proximi sine justa causa facta & jurata revelatio lethalis aut venialis duntaxat culpæ reatum contineat, prout eà famæ atque existimationis læsio gravis aut levis est intenta; cum enim abusus hujusmodi juramenti malus sit ratione finis, ad quem id

adhibetur, sicut istius intentio, sic etiam illius abusus graviter, aut leviter peccaminosus erit, *cit. Laiman. num. 9. & Palao Tract. 14. disp. 1. p. 5. n. 4.*

Si verò Perjurium, in Justitia deficiens, promissorium sit, ut v.g. quò quis injuriæ illatæ vindictam se sumpturum jurat, juramentum generatim, qualiscunque materia sive res eo promissa sit, graviter peccaminosum esse, desumi videtur ex *c. Tua nos Sc. Sicut nostris est.* quorum textuum istò ab Innocentio III. pro ejusmodi perjurio penitentia Episcopo imposta: illò in clericum, ejus reum, à Lucio III. decreta est pena privationis beneficii, utique gravis & proportionata soli culpæ lethali: quam hujusmodi perjurio contractam, etiam ratio suadet; cum, quia se peccatum quodcumque commissurum jurans, se ad id obligat præterita auctoritate Divina, quasi ab illa peccatum approbetur, & ad hoc committendum efficacius valeat & debeat moveri: quòd cum Divinæ bonitati & perfectioni repugnet, gravem Dei injuriam continebit: tunc verò; quia ita jurans obligatus est, habere animum se non obligandi & non exequendi, quòd præmittit, ad eò falsè confirmantis instar censetur.

Nihilominus in hujusmodi perjurio communis DD. sensus discrimen agnoscit, & desumit ex materia sive promissa: & plerumque, sicut istius præstatione, ita & juratà eius promissione non mortale, sed veniale duntaxat peccatum committi, statuit cum Sylvestro *P. Juramentum 4. q. 1.* Navarro *cit. cap. 12. n. 17. & 15.* Covarruvia *in c. Quædam 2. de Pactis in 6. p. 1. §. 5. n. 6.* Soto *in 3. p. dist. 39. q. Unic. art. 3. cit.* Suarez *cap. 19. n. 9.* Sanchez *cap. 4. n. 26.* & Laiman. *cap. 13. n. 9.* quòd hujusmodi juramentò, cum eò promissa res venialiter peccaminosa est, Deo irreverentiam, aut in

iurā gravem semper inferri, nec Jure nec ratione evincatur; cum *cc. cit.* agatur de iuramento, adiecto promissioni rei graviter præiudiciosa Ecclesiis, & prohibita Rubricā & text. *Ne sede vac. & c. Prohibemus 7. de Censibus.*

Magis quàm textus urgent rationes: quarum tamen vis minor est, quàm primo intuitu appareat. Prioris; quia promissionem rei venialiter peccaminosæ iuramento confirmans id non facit, quòd eius executionem à Deo approbari, aut exigi existimet: sed, quòd simplicitate & persuasione vulgari promissionem, cuius testem Deum invocat, magis apprehendi credat. Posterioris; quia, cum iurans ad se non obligandum, & non exequendam rem venialiter peccaminosam sub gravi culpa non teneatur, ad eam se obligandi & exequendi animum serium habens, & huius animi sui testem Deum invocans, eum testem falsi non facit, neque falsum iurantem iure censeri potest, Palao *Tract. 14. disp. 1. p. 6. n. 10.*

101. Dixi iteratò, *Plerumque*: non *Semper*; quia graviter utique peccat, qui promissioni rei venialiter peccaminosæ iuramentum adiciens, eam exequendi animum non habet; cum talis Deum invocet in testem falsitatis ac mendacii: quod gravi culpā non vacare, mox statuetur, & rectè notant *cc. cit.* Laiman. *n. 10.* & Palao *p. 6. n. 10.* Deinde, qui rem venialiter peccaminosam iuratò & seriò promittens, eam à Deo assereret approbari: & quasi ex ejus voluntate, eoque authore & cooperatore postea exequeretur; quia ita iurans & iuramentum implens committeret blasphemiam, ex genere suo mortaliter, & ex materiæ levitate nunquam venialiter, peccaminosam, *cc. cit.* Laiman. *n. 9.* Demum; quia sine Judicio & Justitia etiam in materiæ levi iurandi facilitas & frequas usus ferè conjunctus est

cum proximo periculo juramentorum, deficientium in Veritate, juxta illud Ildori, *Jurandi usus ad perjurium ducit, Lib. 2. Synonym. cap. 10. & Dum usum jurandi facimus, perjuriy crimen incurrimus, Lib. 2. Sentent. cap. 13.* cujusmodi periculo se temerè exponere, gravi culpā non vacat, *cc. cit.* Laiman. *n. 11.* & Palao *n. 7.*

Tertiò & secundò etiam modò sumpta, & vel mendacium iuramentò confirmandò, vel istò firmatam promissionem violando commissa perjuria, cum res sive materia gravis est, gravem culpam continere, nemo est, qui inficias eat; cum enim in tali re sive materia mentiri, & simpliciter, vel interpositā humanā auctoritate datam fidem violare, gravi culpā non vacet, graviter peccaminosum multò magis esse, necesse est, Deum, qui primas summæque & fallere fallique nescia Veritas est, constituere testem falsitatis, quòd mendacium iuramentò confirmandò: ejusdemque; supremæ æternæque Majestatis auctoritatem contemnere, quòd, promissionem juratam, & auctoritate Divinā adhibitā firmatam violando, contingere, exploratum est.

In re autem sive materiæ levi, an ita sumpta perjuria lethaliter, aut venialiter duntaxat peccaminosa sint, non convenit inter DD. ea enim gravi culpā vacare, indiscriminatim sensisse videtur Angelus *in can. Quod autem 18. & can. fin. 22. q. 2.* ubi perjurium, quòd perniciosum non est, veniale esse ait, & suadetur ratione; quia perjurium, sive iuramentum mendacium adiciens, sive eò promissionem roborandò fiat, ratione materiæ augeri vel minui potest; cum utique gravius delinquat, qui graviter & publicè pernicioso, quàm is, qui officioso vel jocosò mendacium fidem conciliat adiectò iuramentò: & qui rei gravis vg. mille aureorum, quàm qui levis vg. unius denarii iuratam

K k k ; promif-

promissionē non exequitur. Quoties autem peccatum materiæ adjectione augeri, vel detractioe minui potest, id ratione materiæ, sive cum ista levis est, veniale esse, Regulæ instar sit.

104. Contrarium omnino tenent & periuriō utroque deliberatē commissō etiam cum materiā levissima est, gravem culpam contrahi, cum Caietano in *Summa V. Periurium*, cap. 2. defendunt Lessius *Lib. 2. de J. & J. cap. 42. n. 23.* Bonacina *Tom. 2. disp. 4. q. 1. p. 14. n. 2.* & alii. Rationem reddunt; quōd utroque periuriō Deus, prima, suprema & veracissima veritas, constituatur testis falsitatis, eō solum discrimine; quōd in periurio merē Assertorio præsens: in Promissorio primū futura sit falsitas rei, quæ illō existere, vel iam extitisse, istō extitura esse falsō asseritur: qui autem aliquem testem falsitatis advertenter & deliberatē constituit, eum vel fallere vel falli posse, profiteatur; cum eum, qui testis est falsi, vel fallere loquendo, vel cognoscendo falli, sit necesse. Cum ergo, quisquis Deum fallere aut falli posse profiteatur, eum summē veracem & summam veritatem, quæ attributum & perfectio Divinitatis propria est, esse, deliberatē neget, sive materiā gravis, sive levis sit, graviter semper peccabit; quia Deo attributum & perfectio propria negari sine gravissima irreverentia iniuriæque, ac proinde sine lethali culpa, non potest.

Sed hac in re statuendum est discrimen; ut Periurium quidem postremō modō sumptum sive Assertorium, & iurata asseveratio vel negatio mendax ob materiæ levitatem nunquam venialem, sed lethalem semper culpam contineat: quod proximē deducta ratio evincit, & cum D. Thoma 2. 2. q. 89. art. 3. & Scoto in 3. dist. 39. q. Unic. dub. 1. & 2. docent Navarrus *Manual. cap. 12. n. 6.* Covarruvias

Lib. 1. var. cap. 1. n. 2. cit. Suarez *Lib. 3. cap. 4.* & Laiman. *cap. 14. n. 2.*

Regula in contrarium adducta non urget, cum; quia *citr.* DD. aliqui eam in dubium vocant: tum verō; quia periurium Assertorium, in ratione periurii istius est accepti, ratione materiæ non minuitur vel augetur; cum, quantacunque materiā & qualecunque obiectum sit, id aliter, quàm esse novit, se habere, iuramentō interveniente, asserens a quē mentitur, & Deum huius sui mendacii testem constituendō, eum summam & fallere ac falli nesciam veritatem non esse, confiteatur; itaque perfectionem Deo propriam cum summa Divinitatis iniuria inficitur.

Promissorii autem iuramenti violentio ob materiæ levitatem venialiter peccaminosa esse potest, ut cum Sylvestro *7. Juramentum 4. q. 1.* Navarro *citr. cap. 12. n. 10.* & Soto *Lib. 8. de Jus. q. 1. art. 7.* probabilius defendunt *citr.* Suarez *cap. 11. n. 9.* Laiman. *n. 5.* & Palao *p. 6. n. 8.* Ratio, quæ DD. isti moventur, unica vel præcipua est; quōd iuramentum promissorium violans non mentitur ipse, neque Deum constituat testem mendacii, aut falsitatis; quia, iuramento interpositō Deo aliquid promittens, Dei testimoniō solummodo utitur ad fidem faciendam; se hic & nunc habere animum, sive seriam voluntatem se obligandi, & opere præstandi, quod promittit: qualem animum, si revera habeat, neque mentitur ipse, neque Deum mendacii, aut falsitatis testem facit.

Neque refert; quōd non præstet id, quod promittit; quia non ipsam rei promissæ futuritionem, cum hac multis modis valeat impediri: sed præsentem duntaxat se obligandi animum, & obligationem hanc implendi voluntatem dari. Deo in testem invocato, asseverat: &, si non ista duntaxat de præsentem dari, sed ipsam præstare

107. præstationem futuram asseveraret, ejusque futuræ testem Deum constitueret, plurima juramenta promissoria perjurata forent; quia iis Deus constitueretur testis certò futuræ rei: quàm, quia à causis contingentibus & mutationi obnoxiiis penderet, an futura sit, omnino est incertum.

Neque etiam obstat; quòd, licet se obligandi & promissionem exequendi animum jurans nunc habeat, tamen contra Religionem, & Deo in testem invocato debitam reverentiam peccet, si mutatà voluntate, quod verbis & voluntate promissit, opere non exequatur. Unde Deum futuræ quoque præstationis testem constitui contendunt, qui nostro sensui adherantur. Sed malè; quia Deus adhibetur tanquam testis, non ipsius præstationis, sed promissionis seriò factæ: & si res promissa honesta justaque sit, tanquam auctoritatem præstans actui, perfidiæque seu fidei violandæ, futurus ultor; ut jurans, intuitu summæ ipsius majestatis & timore pœnæ, promissionis transgressori infligendæ, ad promissionem implendam efficacius moveatur, *l. Jurisjurandi 2. C. de Reb. credit. ferè*, sicut in fœderum & pacis conventionibus, & Nuptiali aliisque pactationibus, quandoque adhibentur Principes ac magnates; ut eorum, tanquam testium omni exceptione & auctoritate majorum, & frangendæ fidei vindicam intuitu, pacta inviolata custodiantur.

Neque demum obstat; quòd juratæ promissionis violatio Divinæ Majestatis sit contemptus; quia contemptus iste major non est, quàm violatio voti, opere non exequendò, quod Deo est promissum; cum votò de aliquo faciendo vel omittendo directè Deo: juramento autem promissoriò directè homini promittatur, & fides detur: major autem irreverentia sit, ipsi Deo, quàm homini datam fidem vio-

lando, abuti auctoritate Dei, quæ interposita fuit, ut hanc rem explicat *cit. Suarez cap. 3. n. 7.* cum ergo voti violatio in materia levi lethalis culpæ reatum non inducat, ex communissima sententia TT. ipsius etiam Lessii *cit. Lib. 2. cap. 40. dub. 9.* & aliorum contrariæ Opinionis Afferentium, talis culpa etiam non erit violatio juramenti promissorii in materia levi. Unde

Rationis in contrarium allatæ vis, utcuque magna in speciem sit, penè evanescit; cum enim juramenti promissoriæ violatione Deus falsi testis ab eo, qui se obligandi & promissionem implendi voluntatem, cum juraret, habuit, non constituitur, ipsi propria perfectio scilicet veracitas, sive in cognoscendo & loquendo infallibilitas, non destruitur: quòd tamen in Perjurio merè assertorio fieri est ostensum.

Neque etiam violatione ista destruitur Dei Fidelitas; quia juramento promissorio Deus non invocatur, ut promissor ejus, quod jurans pollicetur: sed solummodo tanquam promissionis factæ testis: & cum res promissa honesta justaque est, ut ejus auctoritate atque ultionis à violatore sumendæ metu promissarius moveatur ad impletionem ejus, quòd promissit, *cit. Palao n. 8.*

De perjurii pœnis admodum v. 108, riant & confusè loquuntur DD. & Civili quidem Jure, id, quantumcunque grave sit, nulli pœnæ, ab homine infligendæ, obnoxium esse, quidam volunt. Moventur; quòd Jurisjurandi contempta Religio satis Deum ultorem habere asseratur *l. Jurisjurandi 2. C. de Reb. credit.* Sed, sive textu hoc ab Alexandro Imp. impunitas omnimoda, ut illi: sive, ut melius alii volunt, à corporali duntaxat pœna immunitas decreta sit, *arg. l. Si quis major 41. C. de Transact.* hodie, perinde ut Blasphem

mia, cæteraque ad Divinæ Majestatis of-
fensam præcipuè pertinentia, etiam hoc
crimen in utroque, & in Ecclesiastico Foro
ex sacrorum Canonum præscripto, gravi-
ter plesti solet.

109. Quin sunt, & à Farinacio *Prax. Crimi-
nial. q. 160. n. 147.* referuntur DD. qui
perjuros indiscriminatim omnes ipso Jure
infames pronuntiant: idque desumunt
ex can. Infames, 6. q. 1. textu: non qui-
dem solo; cum eò infamia in Perjuros,
Jure anteriori decreta potiùs referatur,
quàm primùm decernatur: sed junctâ *l.
Si quis major 41. C. de Transact.* quâ relati
Imp. aiunt, *Si quis major annis viginti
quinque adversus pacta vel transactio-
nes, nullo cogente imperio, sed libero ar-
bitrio & voluntate confectas, putaverit
esse veniendum &c. eas autem invocato
Dei omnipotentis nomine solidaverit, non
solum infamia notetur &c.* Ex quo Im-
periali rescripto, juncto *can. Infames cit.*
non ita pridem infamiâ notandæ, imò ipso
Jure & facto notatæ credebantur duæ par-
tes capituli; quòd istius statutorum, quo-
rum observantiam in sua receptione sin-
guli jurati promiserant, aliquod violasse
viderentur. Sed in Jure non satis funda-
tâ credulitate; etsi enim aliqui *l. & can.
cit.* Perjuris infamia in decretam, omnino
indistinctè affirmant: id tamen generatim
verum ac perpetuum non esse, verius: &
*cit. Covarruvæ in c. Quamvis cit. p. 1.
§. 7. n. 4. Lessii cap. 42. n. 74. Suarez cap.
19. n. 15. Palao p. 11. n. 1. Farinacii q. cit.
n. 151.* & aliorum communior ac melior
sententia est; partim; quia *l. cit.* proditis
pœnis & infamiâ ex eius dispositione inflig-
endâ, non ab ipsis Imp. inflictâ, secun-
dum Clarum §. *Perjurium n. 3.* Tuschum
*Prætic. V. Perjurus conclus. 289. n. 3. &
cit. Farinac. n. 155.* affici violationem so-
lius iuramenti Promissorii: non cuius-
cunque, sed eius duntaxat, quod firman-

dis Contractibus est adiectum: imò eam,
cæterasque pœnas *l. cit.* statutas à solius
iurata Transactionis violatoribus contra-
hi multis DD. congestis docent idem Tu-
schus *V. Lex conclus. 284. n. 8.* Fachicus
*Controvers. Lib. 1. cap. 11. V. Cateram
Perez in C. de Transact. n. 31. & Witen-
bach. eadem Rubric. n. 26.* partim verò;
quia infamiam & reliquas violati iura-
menti, Contractibus & ipsis Transactio-
nibus firmendis adiecti, pœnas ab Univer-
sitatibus & Collegiis non contrahi præ-
ter alios, quos refert, tradit Farinac. *Præc.
Criminal. V. Juramentum à n. 1149. & in
l. Si quis cit. Cagnola n. 23. Barbola n. 11.
& Bruneman. n. 6.* Accedit; quòd *l. cit.*
quatenus pœnas infligit, odiosa; & præ-
pterea à violatione iurati contractus &
transactionis ad aliarum promissionum
iuratarum transgressionem & periuriam
merè assertoria non sit extendenda; *arg.
Reg. Odiâ 15. in 6. præsertim;* cum, in ea
quoad infamiam & reliquas pœnas usu
recepta sit, apud *cit. DD.* aliqui in du-
bium vocent.

De Clericorum, Periurii reorum, III.
pœnis res valde anceps est propter iuri-
um, alias aliâsque in eos decernentium,
nimiam varietatem; cum *c. fin. de Temp.
Ordinat.* à sacrorum Ordinum susceptione
& susceptorum usu ante penitentiam, non
etiam post hanc peractam, removeantur:
c. Pervenit 2. in fine. de Fideiuss. suspen-
sionis ab officio & beneficio: *can. Pres-
byter 12. dist. 81. & c. Cum non ab homi-
ne 10. de Judicis.* Depositionis pœna in
eos statuantur: *c. Querelam 10. & c. Tu-
nos 11. h. c.* Ecclesiasticis obtentis ipso Jure, secun-
dum Rebuffum *de Pacif. possessor. n. 223.*
aut verius secundum Panormit. *in c. Quo-
relam cit. n. 3. Felin. ibid. n. 5. & Alexand.
de Nevo n. 14.* per sententiam privati;
ad eaque obtinenda inhabiles redditi sunt:
c. Cum

112. *Cum quidam 12. pr. hie Perjurium Episcoporum graviter vindicandum, generatim asseratur. In quam sanctionum Ecclesiasticarum varietatem intenti Suarez cit. Lib. 3. cap. 20. n. 21. & Laiman. sup. 14. n. 12. Imprimis cum communio DD. sententia memoratarum censurarum ac poenarum Canonicarum nullam à perjuro ipsò Jure & factò incurri, docent. Deinde, quænam ex iis, in perpetuum, vel ad tempus duntaxat, imponenda sit, Ordinarii judicis, criminis qualitates & circumstantias ponderantis, prudentiæ & arbitrio relinquunt. Et beneficiis quidem obtentis privandi, ad eaque obtinenda inhabiles ii præsertim censendi sunt, qui de periurio in judicio convicti condemnati que & infamiâ notati sunt; quia tales sunt irregulares, arg. *can. Infames cit. & Reg. Infamibus 87. in 6. personæ autem irregularis electio, eique facta collatio beneficii irrita est ipsò jure, c. Nisi cum pridem 10. de Renuntiat. & c. Is qui 18. §. Ili verò, de Sent. Excom. in 6. secundum communem DD. sententiam, vel potius irritanda est, juxta dicta Lib. 1. Tit. 6. n. 70. beneficium enim datur propter officium, c. fin. de Rescriptis in 6. cuius obeundi capax cum irregularis non sit, capax etiam non erit beneficii firmiter obtinendi, arg. c. fin. de Cleric. excom. ministr. Glossa in c. Tua nos cit. Covarruvias in c. Quamvis cit. p. 1. §. 7. n. 3. Azor p. 1. lib. 11. cap. 12. q. 10 Flam. Lib. 4. de Resignat. q. 3. n. 10. & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 51. n. 45.**

Perjurii in judicio, sive falsi testimonii, cum gravi damno proximi dicti, reus falsi crimine tenetur: & si clericus, de eo convictus, aut ejus crimen aliàs notorium sit, memoratis poenis arbitrio judicis plectendus: si laicus sit, olim deportationis & publicationis bonorum poena ei constituta fuit, l. 1. §. fin. ff. ad

L. Cornel. de Falsis. Hodie, lucri causa in suum commodum id præsumens, imprimis omne id, quod suo perjuriò consecutus est, restituere compellendus, eique insuper ignominia notato duo digiti amputandi sunt, secundum *Ordnat. Criminal. Caroli V. Art. 107.* quâ digitotum amputatione etiam plectuntur, qui Urphedam, ut vocant, fregisse sive in sua relegatione præstitum de non redeundo &c. juramentum violasse, deprehenduntur. Qui verò in causa capituli fallum adversus reum dixerit, aut ad id dicendum alium induxerit, in Romano Imperio eadem poenâ plectendus est, quam pejerandò alteri intentavit, ex *Ordnat. Carolina Art. 7. cit. Haunold, Tom. 6. de J. & J. Tract. 2. n. 527.*

Ea etiam perjurii poena est, quòd de eo semel condemnato, de eòve convicto juramentum Suppletorium non deferatur: eumque à testificando in judicio repellendum, habeatur *can. Quicumque, 6. q. 1. & c. Testimonium 54. de Test. & attest.* quòd, ex quo semel pejeravit, pejeraturus iterum præsumatur, per tradit. *Tit. 20. n. 9.*

Neque poenas Perjurii Civiles excludunt *l. 2. C. de Reb. credit. verba, Jurisjurandi contempta Religio satis Deum ultorem habet,* cum; quia, hæc ad inconsultam & calore effusa periuria referenda, existimat *Ant. Matth. Tract. Crim. Lib. 47. tit. 16. cap. 5. n. 1.* quæ, licet Jus Civile conniveat, Deus impunita non relinquit: tum verò; quòd iis Imp. solum asserat, licet periurium gravissimum & extra ordinem plectendum crimen sit, pro eo tamen quasi pro Majestatis læsæ crimine non esse proditam accusationem publicam & poenam corporalem; quòd satis Deum habeat ultorem, *Laiman cit. n. 12. Matth. cit. n. 1. & Bruneman, in l. cit. n. 11.*